

❖ مقدمه :

هدف از ارائه این درس آشنا شدن دانشجویان با تاریخچه کلی ارتودنسی و مسائل مربوط به رشد و نمو و اکلوزن و عوامل ایجاد کننده مال اکلوزن است.

عناوین مباحث درسی :

آشنایی با تاریخچه و ترمینولوژی ارتودنسی

(۱ جلسه - دکتر مویدی)

دانشجو باید بتواند:

- علم ارتودنسی را تعریف کند.
- تاریخچه این علم را بیان کند.
- اهداف درمان های ارتودنسی و سطوح مختلف درمانی (مشمول بر: Preventive - Interceptive - Corrective) را شرح دهد.
- تعریف اکلوزن نرمال را بیان کند.
- تعریف مال اکلوزن و طبقه بندی آن را بیان نماید.
- مال اکلوزن را طبقه بندی نموده و سیستم های رایج طبقه بندی را مقایسه نماید.
- انواع مال پوزیشن های دندانی زیر را بشناسد و تعریف کند:

نکات کلیدی در یادگیری بهتر این درس عبارتند از :

۱. مطالعه بیشتر مطالب رشد و نمو با توجه به حجم زیاد آن
۲. حضور در کلاس و مطالعه منابع معرفی شده .
۳. استفاده از مدل های مجسمه و اطلس ها جهت درک بهتر از مسایل رشد و نمو

روش تدریس :

۱. ارائه سخنرانی با استفاده از امکانات کمک آموزشی و پرسش و پاسخ
۲. ارائه سخنرانی برنامه ریزی شده و Self - Study Learning

روش ارزشیابی :

کوئیز و آزمونهای شفاهی در جلسات درسی، امتحان پایان ترم بصورت چهارگزینه ای، صحیح و غلط، کوتاه پاسخ و Matching

روش محاسبه نمره :

قسمتی از نمره پایانی مربوط به امتحانات کوئیز می باشد.

منابع:

1. Proffit, Fields, Sarver, "Contemporary Orthodontics" - 2013

2. کتاب ملی ارتودنسی

*فصلهای مربوط به هر مبحث براساس نظر مدرس می باشد.

عنوان درس :

ارتودنسی نظری ۱

تعداد واحد: ۱ واحد

پیشنیاز: براساس سر فصل دروس رشته دندانپزشکی مصوب شورای عالی برنامه ریزی وزارت

مدرسين: دکتر پاکشیر، دکتر گلفشان، دکتر عجمی ، دکتر سرداریان، دکتر بابانوری، دکتر آزاده، دکتر مویدی، دکتر رضائی

سال تحصیلی: نیمسال اول ۱۴۰۳-۱۴۰۲

تعداد دانشجویان: ۶۰ نفر - ورودی ۹۹

زمان و مکان کلاس: چهارشنبه ها ۸:۳۰ - ۷:۳۰ سالن استواری حداقل نمره قبولی درس : ۱۲

تعداد دفعات مجاز غیبت در کلاس : حد اکثر ۳ جلسه

ساعات مشاوره مدیر گروه : سه شنبه ها ۱۲ - ۱۰

مسئولیتها و وظایف فراگیران :

۱. حضور بموقع سر کلاس
۲. فعالیت در آزمونهای شفاهی و کوئیز

- تکامل تکلم و نقش مال اکلوژنهای مختلف در ایجاد اختلالات تکلمی را تشریح کند

آشنایی با رشد و تکامل

(۴ جلسه - هفتم تا دهم) - دکتر آزاده)

دانشجو باید بتواند:

- Growth center و Growth site را تعریف نماید.
- انواع تئوریهای کنترل رشد را دسته بندی و تشریح نماید.
- Bone theory را تعریف و شواهد صحت و سقم آنرا بیان کند.
- انواع Cartilage theories (کندیل ، نازال سپتوم و کرانیال بیس) را تشریح و شواهد موجود در تایید و رد آنها را بیان کند.
- Soft tissue theory را شرح دهد و شواهد موجود در تایید و رد آنها را بیان کند.
- Distraction Osteogenesis را تشریح نماید.
- مراحل تکامل لایه های جنینی (اکتودرم - مزودرم و آندورم) را بیان نماید.
- مراحل ایجاد تکامل و مهاجرت سلولهای Neural crest را توضیح دهد.
- قوسهای حلقی را لیست نماید.
- ساختارهایی که از هر کدام از قوسهای حلقی تشکیل می شوند را نام ببرد.
- تعاریف رشد ، تکامل و الگوی رشدی را بیان نماید.
- الگوی سفالوکودال رشد اندامهای مختلف را شرح دهد.

آشنایی با اکلوژن کودکان و تکامل آن

(۲ جلسه - دکتر گلشان)

دانشجو باید بتواند:

- فرآیند رویش را بیان کند.
- مشخصات اکلوژن ایده آل (انگل و آندروز) در دندانهای شیری و دایم را بیان کند.
- مشخصات یک dentition شیری را بیان کند.
- تعریف اکلوژن نرمال و ایده آل را بیان نماید.
- فاکتورهای تنظیم کننده رویش و همچنین ترتیب رویش دندانها را شرح دهد.
- تعداد و سبب دندانهای دایمی را بیان نماید.
- تغییرات ابعادی در قوسهای دندانی را بیان کند.
- تعریف دوره دندانهای مختلط را شرح دهد.
- تغییرات اکلوژالی در دوره Mixed dentition را بیان کند.

آشنایی با بلوغ فانکشنال حرفه دهان

(۱ جلسه - ششم) - دکتر بابانوری) دانشجو باید بتواند:

- فانکشن های حرفه دهان را توضیح دهد
- نقش نیازهای تنفسی را در موقعیت دهی مندیبل بیان کند
- تکامل سیستم جوینده و تبدیل فانکشن جویدن کودکان را به بالغین توضیح دهد
- فانکشن بلع، تغییرات آن و عوامل موثر بر روی آنرا بیان کند
- بلوغ نوزادی و بلع کودکی را توضیح دهد

تک دندانی: Distoversion /Mesioversion

linguoversion Labioversion / Infraocclusion-Supra / occlusion/ Axioversion / Torsiversion-Transversion /

گروهی: DeepBite/ Open Bite / Cross Bite

- انواع مال اکلوژنهای اسکلتی را در ابعاد مختلف ساژیتال، ترانس ورس و ورتیکال شناسایی و تعریف نماید.
- اشکال مختلف صورت را تعریف نماید.
- ارتباط بین قوس دندانی با تایپ صورت را بیان کند.

آشنایی با اپیدمیولوژی ارتودنسی

(۲ جلسه - دکتر رضانی) دانشجو باید بتواند:

- شیوع ناهنجاریهای مختلف را در جامعه ایرانی و دیگر جوامع بیان کند.
- علت فراوانی شیوع ناهنجاری در جامعه را شرح دهد.
- جنبه های مختلف اپیدمیولوژی مال اکلوژنها را ذکر نماید.
- شاخصهای مورد استفاده در ارزیابی نیاز به درمان ارتودنسی را توضیح دهد.
- برآورد اپیدمیولوژیک نیاز به درمان ارتودنسی را بیان نماید.
- جنبه های گوناگون تقاضا برای درمانهای ارتودنسی را شرح دهد.

- عواقب زود از دست رفتن دندانهای شیری ، دریافت دندانها به دنبال آن و نقش نیروهای اکلوزنی را در این ردیف بیان نماید.
- اهمیت حفظ دندانهای شیری و مشکلات متعاقب از دست رفتن دندانهای شیری را بیان نماید.
- علل ایجاد کننده رویش غیر طبیعی مانند (احتمال وجود کراودینگ شدید، وجود دندانهای اضافی، ریشه های باقیمانده، وجود موانع استخوانی، وجود کیستهای دندانی و علل نامشخص) و درمان آن را بیان کند.
- تعریف انکیلوز دندانی و انواع آن (کامل ، ناقص) ، سن و محل شایع آن را بیان کند.
- چگونگی ایجاد مال اکلوزن بدنبال پوسیدگی دندانی و یا پرکردگی نامناسب را بیان کند.

- تئوری تعادل (پروفیت) و تاثیر آن را در محیط دهان شرح دهد.
- چگونگی نقش محیط در ایجاد آسیب ها و مال اکلوزنها را بیان کند.
- اثر عادات فشاری غیر طبیعی (شامل مکیدن انگشت، مکیدن شست، جویدن ناخن، گازگرفتن لب، تانگ تراست و تنفس دهانی) را بیان کند.
- انواع بلع (طبیعی و غیرطبیعی) را تشخیص دهد .
- عواملی مانند عادات دهانی در ایجاد ناهنجاری را شرح دهد.
- اثر تروما و وضعیت قرارگیری سر در ایجاد مال اکلوزن را بیان کند.

عوامل موضعی :

- آنومالی در تعداد دندانها (شامل دندانهای اضافی و دندانهای غایب) را شرح دهد.
- خصوصیات سندرم Cleidocranial را بیان کند.
- آنومالی در اندازه دندان، شکل دندان (مرحله تکاملی ایجاد اختلال و شایعترین آنومالی) را بیان نماید.
- تفاوت fusion و gemination و twinning و همچنین مفهوم dens in dent را بیان کند.
- علت های ایجاد کننده فرنوم لبی غیرطبیعی (مانند نقش ارت و پوزیشن دندان) را تشخیص دهد.

- نمودار Scammons را تفسیر نماید.
- انواع رشد در سطح سلولی را بیان نماید.
- انواع رشد در استخوان را شرح دهد.
- مراحل شکل گیری استخوان در قسمت های مختلف سر و صورت را توضیح دهد.
- مفهوم Remodeling و حرکات رشدی را بیان نماید.
- چگونگی و زمان رشد بافتهای نرم سر و صورت را شرح دهد.

آشنایی با سبب شناسی مال اکلوزن ها

(۲ جلسه - یازدهم و دوازدهم) - **دکتر بابانوری - دکتر سرداریان**
دانشجو باید بتواند:

عوامل عمومی :

- سیستم های طبقه بندی مختلف به منظور تقسیم بندی ناهنجاریها را بیان کند.
- اثر فاکتورهای عمومی مانند ارث را بر روی مورفولوژی و شکل نهایی دنتوفیشیال بیان کند.
- هر یک از انواع نقائص مادرزادی (congenital defect) را تشخیص دهد.
- عوامل اتیولوژیک ایجاد کننده شکاف کام و لب را بیان کند.
- علائم سندرم پیرابین را شرح دهد.
- علائم سایر نقائص مادرزادی مانند:
Cerebral Torti collis, cleidocranial dysostosis
palsy, آکرومگالی و هیپرتروفی یک طرفه مندیبل را لیست و تشخیص دهد.